

ACC. N:R M. 13020:1-7.

FOLKLIVS-
ARKIVET
LUND

Landskap: Blekinge Upptecknare: Olof Appelqvist, Jämshög
Härad: Lister Berättare: " " "
Socken: Jämshög Berättarens yrke: f.d. lantbr.
Uppteckningsår: 1953 Född år 1874 i Jämshög

Prisav. s. 1-7.
(teckn. a° sid. 4-7.)

N. M. 65.

N. M. 65

Så som ej fanns något bryggkhus och man
behövde elda ute valde man en lugn
plats i en hörna eller vid en mur och satte
en gryta eller stor kopparkittel på en
tröskel av järn, eller om den ej var hög nog
sattes lagom höga stenar. Det kunde ju
också mura något vid sidorna, men att
kärlet hängdes ut på ej om. Den vanliga spi-
sen d. v. s. fyren som man eldade uti var
en uppmurad grästensmur något över
en aln hög, lika bred på tvären samt unge-
fär dubbelt så lång, innanför denna fyra
var bakugnen inmurad. Denne mur fortset-
tes med vanlig skorstenspipa av sten samt
själva skorstenen av tegelsten. För att mu-
rningen skulle bli fyrkantig (ihålig) lades
på tvären fram till en bjälke av trä som
gick benämningen koppsträdet.

På muren lades flata stenar för griften och
stå för men där man hade överblivna sät-
tugnor, lade man för sådana sidor. Beh-
ugnen murades merendels rund ca en meter
i diameter, utan tegelsten. Den murades
på en träställning och när ugnen är för-
digmurad sättes eld på ställningen för
att få värm den. Till eldning i ugnen använ-
des vilken sorts bränsle som helst blott det
är torkt. Det duger ej med sur ved. Och så
bör den ej vara för grov. Förutom bakning
av Bröd användes ugnen att torka frukt
i. En liten bärninge blev skickad in i
ugnen för att plucka ut frukten med kan-
den. Om den sopades ut blev den sotig. De käll
som användes på fyren var flera sorter.
Griften, stora och små, kastar och kopper
och som ej hade ben ständes på träfötter.

En gryta är rundbottenad, man en panna mindre
samt flatbottenad och handtag vid sidan. Båda
kärn stodo på trefat som gylva g. o. o. försedda
med sådana. Kärnen stodo på samma sätt o. o. o.
vad man eldade med. När man gjorde upp eld
gagnade man torra stibor bland av kådred
de sådana fanns. Plunda vatten bevarades ingen
eld. Men man kände från grannen kärnen sig
när man slog eld med flintar. Belysningen be-
stod av en solig fotolamp, andra red-
skap fanns g. All eldning verkställdes i
öppna rösen för både smått och stort. De
järnspisarna som sedan tillkomme i slutet
på 1800-tallet för omkring 100 år sedan
användes man i den öppna fyren så att de giv-
ga jämbredda stödder var för att få höket
varmt samt att spara bränsle. Detta bränsle
21 fick vara småhugget.

M.13020:4.

Landskap: *Blekinge*

^{inlämnat}
Upptecknat av: *Olof Appelqvist,*

Härad: *Lister*

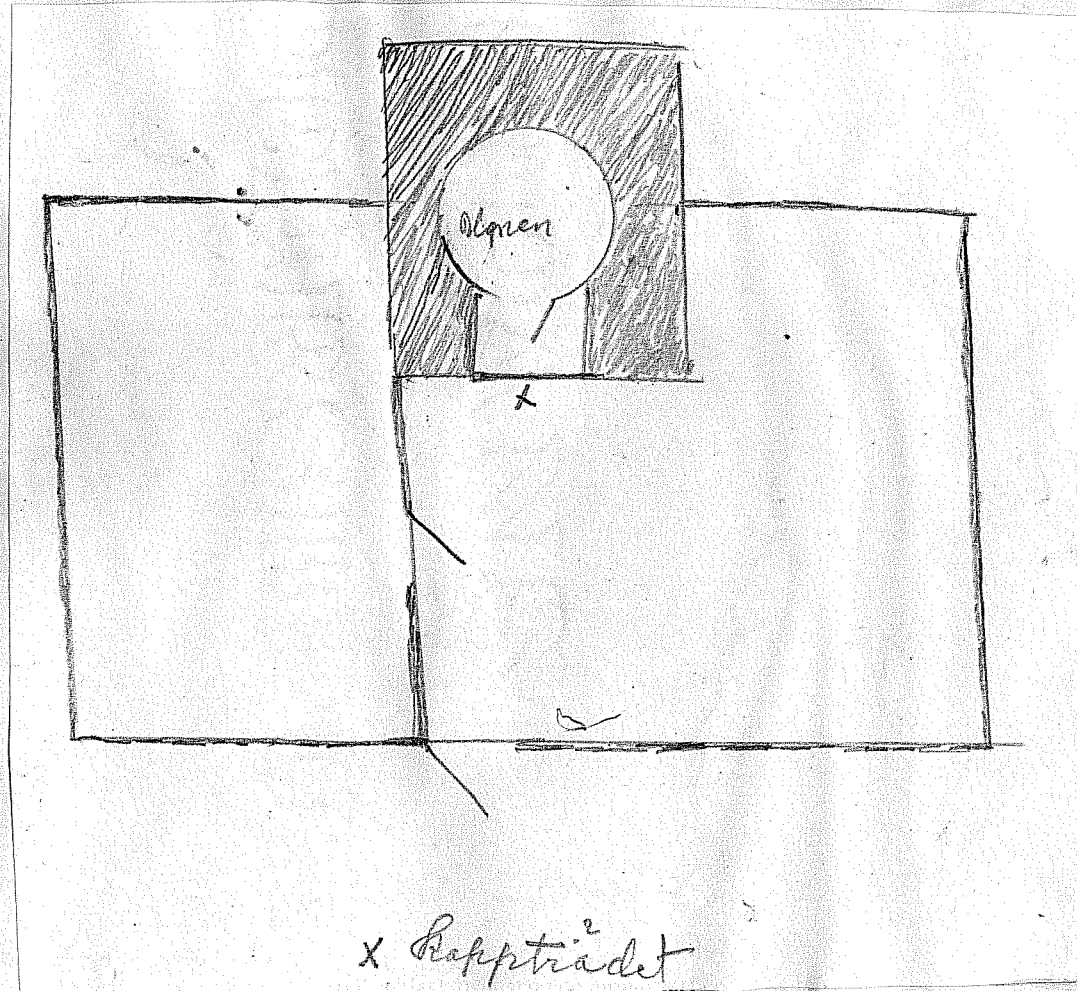
Adress: *Jämsbö*

Socken: *Jämsbö*

Berättat av: "

Uppteckningsår: *1953*

Född år *1874* i *Jämsbö*

M. 13020:5.

Landskap: *Blekinge*

Upptecknat ^{inlämnat} av: *Olof Appelros*

Härad: *Lister*

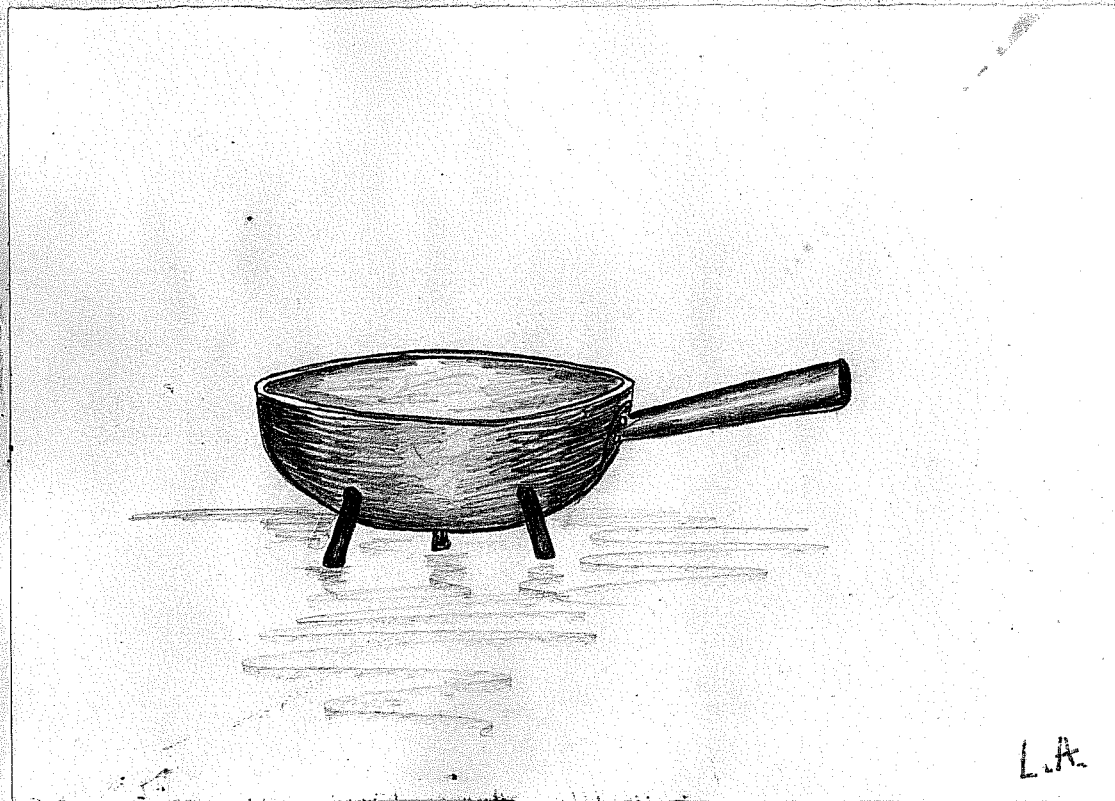
Adress: *Jämshög*

Socken: *Jämshög*

Berättat av: " "

Uppteckningsår: *1953*

Född år *1874* i *Jämshög*

Ifyll endast ovanstående uppgifter!

M. 13020:6.

Landskap: *Blekinge*

Härad: *Lister*

Socken: *Jämshög*

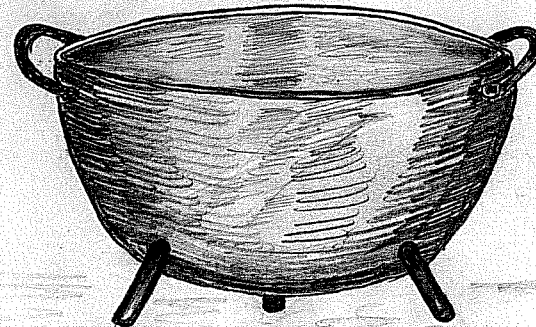
Uppteckningsår: *1953*

^{inlämnat}
Upptecknat av: *Olof Appelros*

Adress: *Jämshög*

Berättat av: *" "*

Född år *1874* i *Jämshög*

Gammaldags järngryta.

L.A.

Ifyll endast ovanstående uppgifter!

M. 13020:7.

Landskap: *Blekinge*

Härad: *Lister*

Socken: *Jämsbö*

Uppteckningsår: *1953*

intämn.
Upptecknat av: *Olof Appelros*

Adress: *Jämsbö*

Berättat av: " "

Född år *1874* i *Jämsbö*

Gjuten stekpanna

L.A.

Ifyll endast ovanstående uppgifter!